

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ВОЛИНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Факультет психології
Кафедра педагогічної та вікової психології**

**СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
Педагогічна психологія та методика викладання психології**

**підготовки бакалавра
галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності: 053 Психологія
освітньо-професійної програми: Практична психологія**

Силабус освітньо-професійного компонента «Педагогічна психологія та методика викладання психології» підготовки бакалавра, галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність: 053 Психологія, освітньо-професійна програма Психологія, Практична психологія

Розробник: Розмирська Юлія Анатоліївна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогічної та вікової психології

Гарант ОПП «Практична психологія»

Грицюк І.М.

Силабус нормативного освітнього компонента «Педагогічна психологія та методика викладання психології» затверджений на засіданні кафедри педагогічної та вікової психології протокол № 2 від 18 вересня 2024 р.

Завідувач кафедри:

проф. Гошовський Я. О.

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика ОК За навчальним планом 2020
Денна форма	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 053 Психологія	Нормативна
Кількість кредитів -5	Освітньо-професійна програма : Практична психологія	Рік підготовки: 3-й
Загальна кількість годин – 150	Освітній ступінь: бакалавр	Семестр 6-ий
		Лекції - 30 год.
		Практичні, семінарські - 32 год.
		Лабораторні
		Самостійна робота - 80
		Консультації - 8 год.
		Вид контролю: екзамен

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Розмирська Юлія Анатоліївна

Кандидат психологічних наук

Доцент кафедри педагогічної та вікової психології

+380963832031,

rozmyrska.yuliia@vnu.edu.ua,

Якщо здобувач освіти потребує консультацій, то час їх проведення узгоджується заздалегідь з викладачем.

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація освітнього компонента

Педагогічна психологія та методика викладання психології є невід'ємною частиною педагогічної науки, важливим компонентом підготовки педагогічних кадрів, яка вивчає методи, прийоми та підходи до ефективного навчання психології, розуміння та покращення психічного розвитку людини в процесі навчання. Вона допомагає розкрити та врахувати індивідуальні особливості учнів, сприяючи оптимальному вихованню та навчанню. Основною метою ОК є розуміння і покращення психічного розвитку людини в процесі освіти та розвиток компетенції психологів, які будуть викладати цей предмет в освітніх установах.

Пререквізити: Для вивчення ОК здобувачі потребують базових знань з

дисциплін

«Вікова психологія», «Соціальна психологія», «Загальна психологія», «Психологія особистості», «Психодіагностика». Розуміння засад педагогічного спілкування, особистості вчителя та учнів, теорій навчання, учіння, педагогічних конфліктів.

Постреквізити: Вивчення освітнього компоненту є основою для розуміння основних принципів педагогічної психології, оволодіння методами та прийомами викладання психології в навчальному процесі, розвитку навичок застосування педагогічних підходів до роботи зі здобувачами освіти.

2. Мета та завдання ОК

Мета ОК «Педагогічна психологія та методика викладання психології» полягає в наданні майбутнім педагогам та психологам необхідних знань, умінь і навичок для ефективного викладання психології та роботи зі студентами або учнями.

Основними завданнями ОК «Педагогічна психологія та методика викладання психології» є:

- розуміння психологічних аспектів навчання і виховання;
- вивчення та застосування педагогічних методів та прийомів;
- розвиток навичок адаптації до індивідуальних потреб студентів;
- формування педагогічної компетентності;
- розробка ефективних засобів оцінювання;
- ознайомлення з етичними принципами професійної діяльності;
- підготувати до викладацької діяльності;
- стимулювання саморозвитку та професійної самоосвіти.

3. Результати навчання (Компетентності)

У ході вивчення ОК «Педагогічна психологія та методика викладання психології» здобувачі повинні набути наступних компетентностей:

загальні компетентності:	
ЗК1.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК4.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК5.	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК6.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК7.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК8.	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК9.	Здатність працювати в команді.
ЗК10.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

<i>Додаткові загальні компетентності:</i>	
ЗК 12.	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
ЗК13.	Здатність до адаптивної гнучкості як властивості приймати і пристосовуватись до зміни життєвих обставин, а також знаходити компроміс у вирішенні конфліктних ситуацій.
ЗК14.	Здатність дотримуватися норм суб'єктних взаємин (уважність, підтримка, схвалення, співучасть і співпереживання) та вільно обмінюватися ідеями та оцінками.
фахових компетентності:	
ФК1.	Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
ФК2.	Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
ФК3.	Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).
ФК4.	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
ФК6.	Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.
ФК7.	Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
ФК8.	Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).
ФК9.	Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.
ФК10.	Здатність дотримуватися норм професійної етики.
ФК11.	Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
<i>Додаткові фахові компетентності</i>	
ФК12.	Уміння адаптуватися до нових ситуацій та здатність до професійної мобільності.
ФК14.	Здатність до рефлексії власної діяльності з метою визначення її ефективності.
ФК15.	Здатність налагодити психологічний супровід навчання дітей з особливими потребами.

Програмовані результати навчання:

ПРН 1 Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН 2 Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПРН 3 Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН 4 Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН 7 Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПРН 8 Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПРН 9 Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).

ПРН 10 Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПНР 12 Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПНР 13 Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПНР 14 Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПНР 15 Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПНР 16 Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПНР 17 Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПНР 18 Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

5. Обсяг навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Конс.	Сам.	Форма контролю / бали
Змістовий модуль I. Основи педагогічної психології						
Тема 1. Педагогічна психологія як галузь психологічної науки. Об'єкти дослідження, мета, завдання, теоретичні підходи, педагогічна діяльність, психологічна підтримка.	12	2	3		6	Індивідуальна робота, опитування, робота в групах 4,5 б.
Тема 2. Історія становлення педагогічної психології. Початки вивчення педагогічної психології (XVIII-XIX століть), вчення праць В. Вундта, В. Я. Стоянова, розвиток педагогічної психології у XX столітті, вплив психології на педагогічну практику, педагогічна психологія у сучасному світі.	9	2	2		5	Реферати, опитування / 3,5 б.
Тема 3. Методи педагогічної психології. Спостереження, експеримент, анкетування, інтерв'ю, тестування, соціометрія, експертна оцінка, комп'ютерне моделювання.	12	2	3	2	6	Опитування, реферати, робота в групах / 3,5 б.
Тема 4. Психологія учіння та навчання. Процеси сприйняття, засвоєння та запам'ятовування інформації. Методи найефективнішого сприйняття засвоєння знань та вмінь. Фактори впливу, методи дослідження, педагогічні висновки, індивідуальний підхід.	9	2	2		5	Робота в групах, індивідуальна робота / 3,5 б.
Тема 5. Педагогічна психологія самоосвітньої діяльності. Суть самоосвітньої діяльності, форми та методи, мотивація до самоосвіти, саморегуляція та самоконтроль, вплив оточуючого	10	2	2		6	Опитування, реферати / 4 б.

середовища, розвиток та підтримка самоосвітньої компетентності, психологічні особливості самоосвітніх груп.						
Тема 6. Психологічні основи виховання. Сутність виховання, розвиток особистості, впливові фактори, методи виховання, проблеми виховання, міжособистісні відносини, індивідуальний підхід.	11	2	2		6	Робота в групах, опитування /3,5 б.
Тема 7. Особистість педагога як предмет психологічного дослідження. Організація роботи та застосування психологічних методів.	11	2	2	2	6	Індивідуальна робота, реферати / 3,5 б.
Разом за модулем	74	14	16	4	40	26
Тема 8. Предмет, цілі і задачі методики викладання психології. Основні підходи до викладання психології. Теоретичний підхід – передача знань здобувачам освіти через лекції, підручники. Активний – акцентується на залученні студентів до активної участі у навчальному процесі, використання методів, які сприяють розвитку критичного мислення, аналізу та самостійності. Практичний підхід – використання практичних завдань, вправ, що моделюють реальні ситуації. Інтерактивний підхід, який спрямований на створення взаємодії між викладачем та студентом, а також між самими студентами. Контекстуалізований підхід – розуміння психології через такі фактори впливу як культурний, історичний, соціальний контексти.	9	2	2		5	Реферати, робота в групах / 4,5 б.
Тема 9. Методи навчання психології на різних етапах освіти. Початкова	10	2	2		5	Індивідуальна робота,

освіта – використання ігрових методів, застосування опорних схем та малюнків, використання рольових ігор. Середня освіта – використання дебатів та обговорень, робота з науковими текстами та дослідженнями, організація групових проєктів. Вища освіта – використання методів проблемного навчання, проведення самостійних досліджень, використання практичних вправ для застосування в реальних ситуаціях.						опитування / 4б.
Тема 10. Використання кейс- методу у викладанні психології. Використання реальних або вигаданих ситуацій (кейсів) для вивчення конкретних проблем або ситуацій. Створення кейсів, які відображають реальні або типові ситуації з психології. Аналіз кейсів – ідентифікація проблеми, визначення ключових фактів та факторів, які впливають на ситуацію та розробку стратегій розв’язання проблем. Дискусії та обговорення, роль науково-педагогічного працівника, оцінювання.	10	2	2	2	5	Реферати, робота в групах / 4,5 б.
Тема 11. Застосування інтерактивних технологій у викладанні психології. Створення ефективного та цікавого навчального середовища спрямованого на: збільшення зацікавленості студентів, сприяння активному навчанню, розвиток співпраці та комунікації, підвищення доступності навчального матеріалу, сприяння індивідуалізації навчання.	9	2	2		5	Опитування, реферати / 4 б.
Тема 12. Особливості організації та управління самостійною роботою	10	2	2		5	Індивідуальна робота,

здобувачів освіти та розвиток критичного мислення у процесі вивчення психології. Визначення цілей та очікувань, надання вказівок та ресурсів, стимулювання самомотивації, організація контролю та зворотного зв'язку, формування навичок самоорганізації, використання технологій для самостійної роботи, оцінювання самостійної роботи.						опитування, реферати / 4,5 б.
Тема 13. Роль практичних та відкритих занять у навчанні психології. Застосування теорій у практиці, розвиток навичок спостереження, тренування в навичках спілкування, стимулювання творчості, формування етичних норм, підготовка до професійної діяльності.	9	2	2		5	Опитування, реферати / 4 б.
Тема 14. Використання мультимедійних засобів у викладанні психології. Підвищення зацікавленості студентів, візуалізація понять, підвищення рівня засвоєння матеріалу, сприяння розвитку мультимедійних навичок, стимулювання інтерактивності, підтримка дистанційного навчання.	9	2	2		5	Індивідуальна робота, опитування / 4 б.
Тема 15. Оцінювання та контроль знань з психології: сучасні підходи. Формативне оцінювання, портфоліо, проекти, тестування, підтримка самооцінки, індивідуальний підхід, форми зворотного зв'язку.	10	2	2	2	5	Робота в групах, реферати / 4,5 б.
Разом за модулем II	76	16	16	4	40	34 б.
Всього	150	30	32	8	80	60 б.
<i>Інше</i> : у неформальній освіті здобувачі освіти додатково можуть отримати 4 бали за участь у засіданнях «круглих столів», вебінарах, конференціях,						

підготувавши статтю у фаховий збірник (обов'язково наявність публікації, сертифікату), 1 бал в інформальній освіті. У випадку відсутності на заняттях здобувачі освіти виконують реферати, індивідуальні заняття, конспекти.

Завдання для самостійного опрацювання

1. Основні принципи розвитку особистості в контексті педагогічної психології.
2. Поняття «педагогічна психологія» та її основні завдання.
3. Фактори, що впливають на психічний розвиток дитини у педагогічній психології.
4. Психологічні проблеми, що виникли в процесі навчання та як їх можна вирішити.
5. Методи діагностики психічного розвитку дитини, які використовуються в педагогічній психології.
6. Принципи варіативності та індивідуалізації навчання у педагогічній психології.
7. Підходи до вивчення мотивації навчальної діяльності у педагогічній психології.
8. Психологічна підтримка та її вплив на успішність навчання.
9. Особливості взаємодії вчителя і учня та їх вплив на формування психічних процесів учнів.
10. Взаємозв'язок педагогічної психології з іншими науками психологія, соціологія та ін.
11. Основні цілі та завдання методики викладання психології.
12. Методи та форми роботи, що використовують для ефективного викладання психології.
13. Принципи побудови навчального процесу у вищій школі.
  14. Застосування педагогічних технік для активізації пізнавальної діяльності студентів у процесі вивчення психології.
15. Методи та засоби контролю знань та їх використання на заняттях.
16. Використання інтерактивних методів навчання.
  17. Особливості викладання різних психологічних напрямків (наприклад: поведінкового, психоаналітичного, гештальт-психології).
18. Особливості самостійної роботи студентів у вивченні психології.
  19. Охарактеризувати методи навчання для розвитку психологічних вмінь та навичок у студентів.
20. Використання кейс-методу у роботі із студентами.

IV. Політика оцінювання

Усі заняття здобувач освіти відвідує згідного розкладу навчального процесу. У випадку, коли здобувач освіти має дозвіл на вільне відвідування, лекційний матеріал він може опрацьовувати самостійно відповідно до «Положення про індивідуальний план студента» (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022-Induvid_navj_plan_stud.pdf).

Оцінювання відбувається згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки» (<https://ed.vnu.edu.ua/wp->

[content/uploads/2023/09/2023_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf](https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/09/2023_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf)).

Коли ж здобувач освіти, з певних об'єктивних причин, не зміг бути присутнім на практичних заняттях, він може їх відпрацювати під час індивідуальних занять відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82i%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC.%D0%9B.%D0%A3_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf), та «Положення про підготовку здобувачів освіти у Волинському національному університеті з використання елементів дуальної форми здобуття освіти» (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/09/2023_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B4%D1%83%D0%B0%D0%BB_%D0%BD%D1%83_%D0%BE%D1%81%D0%B2i%D1%82%D1%83_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

Політика щодо академічної доброчесності регулюється відповідним Кодексом Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/). Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагиату і допускаються до захисту із текстовими запозиченнями не більше 25%.

За порушення академічної доброчесності (плагиат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з Університету.

В разі незгоди здобувача освіти з оцінюванням, чи у випадку інших конфліктних ситуацій сторони керуються «Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_poriadok_vyrishennia_konfliktnykh_sytuatsii.pdf).

v. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

З ОК «Педагогічна психологія та методика викладання психології» відповідно до навчального плану екзамен. За курс загальною оцінкою є сума балів з двох модулів та балів, які здобувач освіти отримує під час занять, що зазначені у розкладі та неформальну, інформальну освіту (40 балів). за виконання МКР максимально можна отримати 60 балів. Загальна сума балів – 100. Якщо здобувач освіти хоче покращити свої результати навчання – складає

цей іспит, який оцінюється від 0 до 60 балів. Бали отримані за екзамен сумуються з балами за поточне навчання, а бали за виконання модульного контролю не враховуються.

На екзамен виносяться питання, які розглядалися та вивчалися здобувачами протягом засвоєння освітнього компоненту.

Форма проведення екзамену усна, білет містить три питання:

перше – теоретичне, необхідно аналітично розкрити його сутність;

друге – практичне, передбачає виконання практичних завдань на основі розуміння теоретичних аспектів освітнього компоненту;

третє питання творче – креативний підхід до вирішення поставлених завдань.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідно до мінімальних критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

Питання до екзамену

1. Педагогічна психологія як галузь психологічної науки.
2. Термінологічна система понять в педагогічній психології.
3. Основні завдання педагогічної психології.
4. Функції педагогічної психології.
5. Історія та формування педагогічної психології.
6. Методи педагогічної психології.
7. Категорія навчання в педагогічній психології, її сутність.
8. Форми організації навчання.
9. Види навчання їх класифікація.
10. Поняття навічання та учіння у педагогічній психології.
11. Психологія теорій учіння.
12. Мотивація у навчальній діяльності.
13. Орієнтовний, виконавський, оціночний компоненти у навчальній діяльності.
14. Самоконтроль та самооцінка у педагогічній психології.
15. Навчальна діяльність у контексті вікової психології.

16. Поняття здібність у навчальній діяльності.
17. Самоосвітня діяльність у педагогічній психології.
18. Психолого-педагогічні умови засвоєння знань.
19. Категорія виховання у педагогічній психології.
20. Методи соціального навчання.
21. Принципи виховання у педагогічній психології.
22. Виховний вплив та їх класифікація.
23. Моральне виховання особистості, вікові особливості.
24. Поняття характеру у педагогічній психології.
25. Особистісний контроль та дисципліна у виховному процесі.
26. Психологія виховання волі в учнів.
27. Самовиховання у процесі навчальної діяльності.
28. Поняття сімейного виховання у педагогічній психології.
29. Стилi сімейного виховання у педагогічній психології.
30. Девіантна поведінка особистості у педагогічній психології.
31. Девіантна поведінка учнів та методи її психокорекції.
32. Структура професійної педагогічної діяльності.
33. Особливості професійної компетентності педагога.
34. Функції педагогічної діяльності.
35. Принципи педагогічної майстерності.
36. Професіограма сучасного педагога.
37. Компоненти та рівні педагогічного спілкування.
38. Психологічна служба в системі освіти її завдання.
39. Суть актуального напрямку діяльності психолога освіти.
40. Характеристика напрямів роботи психолога в системі освіти.
41. Профорієнтаційна та професійно-просвітницька робота освітнього психолога.
42. Професійно консультативна робота освітнього психолога.
43. Психологічні методи дослідження в роботі психолога освітнього процесу.
44. Методи діагностики готовності дитини до навчання.
45. Діагностика готовності учнів до професійного самовизначення.
46. Методика викладання психології як навчальна дисципліна.
47. Характеристика основних завдань методики викладання психології.
48. Методологічні засади викладання психології.
49. Основні принципи вивчення ОК методика викладання психології.
50. Мета та ціль методики викладання психології.
51. Історія становлення та розвитку методики викладання психології.
52. Концепція сучасної психологічної освіти.
53. Характеристика студентоцентрованого навчання.
54. Значення понять «індивідуальна траєкторія студента», «неформальна/інформальна освіта».
55. Характеристика академічних позицій науково-педагогічного працівника та здобувача освіти.
56. Компетентність та її особливості у викладанні психології.
57. Теоретичні засади методики викладання психології.
58. Сутність понять: зміст психологічної освіти, технологія навчання.
59. Модульно-рейтингова технологія навчання.
60. Самоосвіта психолога, навчально-професійна діяльність здобувачів освіти з

психології.

61. Характеристика системи ECTS, її розуміння.
62. Професіоналізація здобувачів освіти з психології, основні напрями.
63. Мотиви професійного саморозвитку здобувачів освіти з психології.
64. Методи та прийоми навчання в психології.
65. Характеристика понять: методи навчання, прийоми навчання, методи програмнонавчання.
66. Методи інтерактивного навчання, метод проблемного навчання.
67. Принципи класифікації методів навчання.
68. Характеристика та розуміння рівня розвитку компетентностей здобувачів освіти.
69. Методичні основи проведення лекцій з психології.
70. Етапи підготовки, структура лекції, методика проведення.
71. Види лекцій у сучасному ЗВО.
72. Евристична бесіда у вивченні психології.
73. Резюмування навчальної лекції.
74. Методична розробка лекції відповідно до теми.
75. Психолого-педагогічний аналіз лекційного заняття.
76. Методика підготовки та проведення семінарського заняття.
77. Основні форми проведення семінарського заняття.
78. Методика підготовки та проведення практичного заняття.
79. Психолого-педагогічний аналіз проведення практичного заняття.
80. Методика підготовки та проведення лабораторного заняття.
81. Організація самоосвітньої діяльності здобувачів освіти з психології.
82. Ціль, завдання, структура самоосвітньої роботи здобувачів освіти з психології.
83. Рівні самоосвітньої роботи здобувачів освіти, основні форми та види.
84. Організація та керування самоосвітньою роботою здобувачів освіти.
85. Методичні прийоми контролю і корекції навчальної діяльності здобувачів освіти.
86. Сутність поняття контроль у навчальному процесі.
87. Функції контролю у навчальному процесі.
88. Види перевірки знань здобувачів освіти у процесі вивчення психологічних дисциплін.
89. Форми перевірки знань при вивченні дисциплін з психології.
90. Характеристика розробки тестових завдань з психології.

IX. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Бондар Л. В., Литвинчук Н. Б. Мотивація навчальної діяльності студентів як провідний чинник підготовки майбутніх фахівців. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія»*. 2020. № 11. С. 67–71. URL: <https://journals.oa.edu.ua/Psychology/article/view/2970>
2. Вдосконалення викладання у вищій освіті: теорія та практика : монографія . С. Калашнікова та ін. ; за наук. ред. С. Калашнікової. Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2023. 255 с.
3. Виноградова В. Є., Юрченко В. І. Психологія вищої освіти: теоретичні та практичні аспекти : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2020. 296 с.
4. Вікова та педагогічна психологія : навч. посіб. О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін.. Київ : Каравела, 2023. 400 с.
5. Грейліх О. О. Психологічні особливості комунікативної культури майбутніх педагогів. *Наукові перспективи*. 2022. № 6. С. 559–571. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/1905/1903>
6. Максименко С. Д. Психологічні детермінанти цифровізації освіти в Україні. *Вісник НАПН України*. 2022. № 4. С.1–7. URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/324/384>
7. Матяш М., Тертична Н., Прудка Л. Історія та особливості викладання психології в Україні. *Вісник Національного університету оборони України*. 2022. № 5 (69). С.98–109.
8. Мотивація студентів як запорука успішного професійного розвитку. *Н. П. Коваленко, Н. О. Боброва, О. В. Ганчо, С. В. Зачепило. Медична освіта*. 2020. № 3. С. 43–48. URL: <http://surl.li/rcefz>
9. Новікова Ж. М. Педагогічна психологія : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2022. 148 с.
10. Психологія ревіталізації: вікові та педагогічні виміри : монографія. ВНУ ім. Лесі Українки та ін. ;за ред. Гошовського Я. О. та ін.. Луцьк : Мажула Ю. М., 2023. 450 с.
11. Созонюк О. Методичні аспекти викладання психології в системі

фахової підготовки здобувачів вищої освіти. *Психологія: реальність і перспективи* : зб. наук. пр. РДГУ. Рівне, 2021. Вип. 17. С. 129–134. DOI: <https://doi.org/10.35619/prapr.v1i17.250>

12. Тарасова Т. Б. Проблеми викладання психології як навчальної дисципліни за вибором з циклу загальної підготовки фахівців у вищій школі. *Габітус*. 2022. № 42. С. 101–107.

13. Тарасова Т. Б. Психологія та педагогіка вищої освіти зі змістовим модулем: Методика викладання психології : навч.-метод. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2023. 87 с. URL: <http://surl.li/rcgrr>

14. Туманова Ю. О. До проблеми викладання психології у вищій школі. Принципи викладання. *Феномен культури постглобалізму* : зб. мат. І Міжнар. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 27 листоп. 2020 р. У 2 ч. Маріуполь, 2020. Ч. 1. С. 167–170. URL: <http://surl.li/rchlrl>